

SLOVENCIMAMO ENO VELIKO TEŽAVO: PREHITRO SE RAZDELIMO ...

Na kmetiji Bobnar na Gorenjskem naj bi okoli 20 delavcev iz Indije in Nepala delalo v nečloveških razmerah, bilo izkoriščanih, poniževanih in fizično napadenih, zaradi česar so pisali predsednici države. Kaj se je na kmetiji Bobnar dejansko dogajalo, vedo le vpleteni. Mediji so zgodbo napihnil, Slovenci pa smo se spet - povsem po nepotrebnem - razdelili.

Stražarji ugotavljamo, da imamo Slovenci eno veliko težavo: prehitro se razdelimo! Takoj, ko se zgodi nek konflikt, se narod razcepi na dva pola. Eni začnejo vpiti »ubogi delavci«, drugi pa kričijo »prav jim je«. Redki pa se ustavijo in vprašajo: kaj se je zares zgodilo?

Primer kmeta in tujega delavca, ki je zadnje dni dvignil ogromno prahu, je popoln pokazatelj tega. Mediji hitro ustvarijo zgodbo. Na eni strani »ubogi migrant«, na drugi »nasilni slovenski kmet«. Ampak življenje ni film. Vedno obstajata najmanj dve plati zgodbe. Mogoče je nekdo res naredil nekaj groznega, mogoče pa stvari niso tako enostavne, kot jih prikaže 15-sekundni posnetek ali senzacionalističen naslov.

Največji problem pa sploh ni ta konkreten dogodek. Problem je, kako hitro se Slovenci obrnemo drug proti drugemu. Kako hitro začnemo pljuvati po lastnem človeku. Kako hitro se sramujemo sami sebe.

In potem se vprašajmo nekaj drugega: Zakaj se recimo mnogi bojijo Romov? Zato ker, ne glede na vse, stojijo skupaj. Ker branijo svoje. Ker imajo občutek pripadnosti. Ker razumejo, da skupnost preživi samo, če drži skupaj. Kaj pa mi?

Mi smo narod, kjer bo Slovenec prvi napadel drugega Slovenca. Kjer bomo drug drugemu metali polena pod nogo. Kjer bomo ob vsakem konfliktu najprej iskali razlog, zakaj je kriv naš človek. To ni znak moči. To je znak naroda, ki izgublja občutek skupnosti.

KAJ SE JE NA KMETIJI BOBNAR DEJANSKO DOGAJALO???

Da bi bolje razumeli, kaj se sploh dogaja, smo stopili v stik z Bojanom Bobnarjem. Po njegovem pričevanju se je spor začel, ker je delavec želel izsiliti dodatno pavzo, medtem ko so še zaključevali delo.

Po Bojanovih besedah naj bi do fizičnega obračuna prišlo šele potem, ko ga je delavec napadel. Na dodatne informacije še čakamo, saj obstaja velika verjetnost, da se bo zadeva reševala na sodišču. (PK)

Ironično je, da tujci pogosto stopijo bolj skupaj kot mi sami. Delijo si hiše, delo, denar, pomagajo drug drugemu.

STRAŽARSKI
TWEET TEDNA

»Mnogi Slovenci si želijo pro-slovensko radikalno stranko brez verskega fanatizma. Ta del odbije večino potencialnih volilcev. Mor-da, če bi se slovenisti pridružili...«

@Triglav28641

Ne gre za »fanatizem«, ampak za vrednote, na katerih je nastala slovenska narodna zavest, zaradi katerih smo obstali stoletja pod tujim jarmom. Zdaj, ko izgubljamovo, korenine in povezanost, pa kot »samostojen« narod počasi izumiramovo. Osebne vere se tudi nikomu ne da vsiliti..«

@JeroJerc

Spremljajte nas tudi na Twitterju (X-u), zasledite kanal »Stranka Straža - Katoliška narodna stranka«

Slovenci pa živimo vsak zase. Vsak v svojem mehurčku. In potem se čudimo, zakaj kot narod izgubljamovo vpliv, samozavest in prihodnost. Narod brez medsebojne zvestobe pa ne more dolgoročno obstati.

Če bomo ob vsakem pritisku najprej razpadli med sabo, nas ne bo uničil nihče od zunaj. Uničili se bomo sami. A to ne pomeni to, da moraš zagovarjati napačna dejanja, pomeni pa, da moraš najprej iskati resnico, ne pa takoj sovražiti svojega človeka - samo zato, ker ti je tako serviral medijski naslov.

Slovenci bomo morali ponovno pos-tati skupnost. Ne samo takrat, ko igra reprezentanca ali ko visi zastava na balkonu, ampak vsak dan, ko gre za naš narod, naše ljudi in našo prihodnost. (BV)

PRAVNA DRŽAVA PO DEFINICIJI ali »PRAVNA DRŽAVA, TO SEM JAZ«

Vlada oziroma država je po klasični definiciji tisti del družbe, ki si lasti monopol nad legitimno fizično prisilo. Pravna država (Rechtsstaat) pa je takšna, v kateri oblast ne deluje arbitrarno, temveč v skladu z vnaprej določenimi pravili in zakoni, ki zavezujejo tako državljane kot oblast samo. Za pozorne bralce sta že ti dve definiciji dovolj, da zaznajo temeljno napetost: ker si vsak politični sistem sam postavi pravila svojega delovanja, je lahko vsak tip režima formalno označen za »pravno državo« — tudi tisti, ki deluje povsem totalitaristično ali v nasprotju s tem, čemur bi rekli skupno dobro. Pravnost sistema tako ni jamstvo njegove pravičnosti, temveč zgolj formalna lastnost njegove notranje skladnosti.

»Država, to sem jaz«

»L'État, c'est moi« — »Država, to sem jaz« — je izrek, ki se pripisuje Ludviku XIV., »sončnemu kralju«, ki je vladal Franciji med letoma 1643 in 1715. Citat je verjetno zgodovinska parafraza in ni dokumentarno preverljiv, kar otežuje presojo, ali ga je Ludvik dejansko izrekel. Kljub temu kristalizira politično ideologijo absolutizma: način vladanja, v katerem ima en sam suveren popolno in neomejeno oblast nad celotno državo — izvršilno, zakonodajno in sodno hkrati.

Jasno je, da je mogoče tudi takšen sistem označiti za »pravno državo«, v kolikor vladar med svojimi operacijami ustrezno prilagaja pravila igre. Zakon in suveren sta eno ter isto — in prav v tem tiči paradoks.

Trn v očesu

Kritiki bodo tukaj hitro izpostavili posebnosti liberalne demokracije: ustavna omejitev oblasti, neodvisno

sodstvo, delitev oblasti — vse to naj bi zagotavljalo, da suveren ni zakon, temveč mu je podrejen. To je tehten ugovor.

A prezre eno strukturno dejstvo, ki ga nobena ustava ne odpravi: izvrševanje sodb ostaja v rokah državnega aparata prisile. Sodišče lahko razsodi — a kdo zagotovi, da bo razsodba izvršena?

Tudi v sistemu, kjer suveren formalno stoji pod zakonom, ostaja izvršilna moč v njegovih rokah — vojska, policija, zapori delujejo po njegovih ukazih. Zakon brez meča je priporočilo. Meč brez zakona je tiranija. Vprašanje je zgolj, kdo drži oba hkrati.

Carl Schmitt in izredno stanje

Nemški pravni teoretik Carl Schmitt je v svojem delu *Politična teologija* (1922) formuliral eno bolj prodornih opazk moderne politične teorije: »Suveren je tisti, ki odloča o izrednem stanju.«

Schmitt s tem opozori na strukturno ranljivost pravne države: ko nastopi krizna situacija — vojna, epidemija, gospodarski kolaps — se »pravna država« zase razglasi za začasno suspendirano.

Oblast pridobi izredna pooblastila, ki bi bila v normalnih razmerah nezakonita. Ključno pri tem je, da prav odločitev o tem, kdaj nastopi izredno stanje, ostaja zunaj dosega vsakršnega zakona. Tisti, ki jo sprejme, je zato dejanski suveren — ne glede na formalni naslov.

Sodobni primeri

Ta logika ni ostala v učbenikih politične filozofije. Deluje danes, v institucijah, ki jih štejejo za samoumevne. Evropska komisija — organ, ki ga državljani ne volijo neposredno — sprejema regulatorne odločitve z neposrednim

učinkom na države članice, pri čemer demokratični nadzor pogosto zaostaja za tempom odločanja. Podobne dinamike poznamo tudi v slovenskem prostoru, kjer se izvršilna oblast v kriznih razmerah praviloma razširi na račun parlamentarnega nadzora.

Najočitnejši primer v živem spominu ostaja pandemija covid-19. Vlade po vsem svetu so v izjemno kratkem času, brez rednega zakonodajnega postopka, vpeljale ukrepe, ki so drastično posegli v temeljne pravice — gibanje, zbiranje, zasebnost, delo. Sklicevanje na »izredno stanje« je tem ukrepom zagotovilo pravno pokritje, ne pa tudi demokratične legitimnosti v klasičnem smislu.

Sklep: sistem, ki je sam sebe legaliziral

Živimo v pravnem redu, ki je sam sebe opredelil za legitimnega in vse zunaj sebe razglasil za nezakonito. To ni abstraktna filozofska ugotovitev — njena najočitnejša sodobna oblika je nagnjenost k temu, da se politični nasprotnik ne le zavrne, temveč definira kot nekaj, kar leži zunaj trenutnega legalnega okna; kot nekaj, kar sistem, ki je sam sebe konstituiral za normo, ne more priznati za legitimno.

Tu se pokaže ključna zamenjava pojmov: legalnost se enači z legitimnostjo. Kar je zakonito, velja za prav; kar je prepovedano, velja za narobe — ne glede na vsebino. Meja med vladavino prava in vladavino tistih, ki zakon pišejo, je tanjša, kot se zdi.

Iz tega sledi, da pojem »pravna država« kot temeljni politični ideal ni zadosten. Sama po sebi nam ne pove ničesar o tem, ali je oblast dobra, pravična ali sploh sprejemljiva. Diskusijo bo treba premakniti k drugemu, zahtevnejšemu vprašanju: kaj je legitimna država?

Legitimnost — za razliko od legalnosti — ne izhaja iz tega, da sistem sam sebe razglasi za veljavnega. Izhaja od zunaj: iz privolitve tistih, ki so oblasti podrejeni. In tu se pojavi vprašanje, ki ga nobena ustava ne more zaobiti: kdo ima pravico oblast legitimizirati? Vendar ne oblast sama?

Po svojem bistvu so to ljudje — tisti, ki vladi dopuščamo monopol nad uveljavljanjem pravil, in ki smo edini, ki ji ga lahko tudi odvzamemo. (PK)

OTROCI SO BOGASTVO, NE NADLOGA

Te dni je po družbenih omrežjih zaokrožila fotografija starejšega para, ki je praznoval sedemdeset let zakona. Ne poznamo njihovih imen, ne vemo, kje živita, ne poznamo njihovih zgodb iz mladosti. Vemo pa nekaj, kar je pomembnejše od vsega: da sta se pred sedmimi desetletji dva mlada človeka zaljubila, poročila in si obljubila zvestobo — in da je iz te zvestobe zraslo nekaj, kar presega vsako predstavo o družini.

Kot posledica njune ljubezni danes živi 11 otrok, 68 vnukov, 109 pravnukov, 11 novih dušic pa je še na poti. Skupaj skoraj dvesto ljudi. Skoraj dvesto življenj, ki obstajajo samo zato, ker sta se dva odločila za življenje, ne za strah. Za družino, ne za udobje. Za prihodnost, ne za izgovore.

In ko gledamo to fotografijo (slike desno), se nehote vprašamo: ali se sploh zavedamo, kakšno moč ima družina? Kakšno moč ima rod? Kakšno moč ima odločitev dveh mladih ljudi, ki sta pred sedemdesetimi leti rekla - da? Ko se rod razraste, ko se družina razcveti, ko se iz dveh ljudi rodi skupnost, ki bi lahko napolnila celo vas, se zgodi nekaj, kar smo v sodobnem svetu skoraj pozabili: eksponentna rast življenja.

V štirih generacijah, v manj kot stoletju, je iz dveh ljudi nastalo skoraj dvesto ljudi. To je moč, ki je ne more dati nobena institucija, noben sistem, nobena država. To je moč, ki jo lahko ustvari samo ljubezen. In ko pomislimo, kako živijo ti pradedek in prababica, se zavemo, da imata ob ljubezni še nekaj, kar pa je danes redkost: varnost.

Če bi vsak od njihovih potomcev prišel na obisk samo dvakrat na leto, bi imela obisk prav vsak dan. Če bi vsak od njih en sam dan v letu posvetil njima — jima skuhal kosilo, pomagal v hiši, ju peljal

»70 years of marriage for my parents. Eleven children, 68 grandchildren, 109 great grandchildren with 11 on the way. One of the grandsons is a priest and celebrated a Mass for them while other grandsons served. A schola by great grandchildren. We filled the church. Blessed!!!«, je na svojem X profilu 12. maja 2026 zapisal avtor objave Nicole (@Nicole183299).

na sprehod, se z njima pogovarjal, jima prinesel drva — bi imela boljšo oskrbo kot v kateremkoli domu za starejše. In to brez položnic, brez čakalnih vrst, brez tujcev, brez občutka zapuščenosti.

To je pravi dom za starejše: dom, kjer te obkrožajo tvoji. Dom, kjer nisi številka. Dom, kjer nisi strošek. Dom, kjer si ljubljen. A to še zdaleč ni vse. Velika družina ni samo varnost v starosti — je tudi samozadostnost. Ko imaš doma enajst otrok, imaš doma enajst različnih talentov, enajst različnih poklicev, enajst različnih znanj. In ko se to razširi na vnuke in pravnuke, nastane nekaj, kar je skoraj pozabljena oblika bogastva: rodovna skupnost, ki zna vse sama.

V takem 'klanu' imaš lahko popolnoma vse - vodovodarja, električarja, mizarja, mehanika, kmetovalca, zidarja, učitelja, medicinsko sestro, voznika, podjetnika, kuharja, strojnega tehnika, informatika ... Vse, kar potrebuješ za življenje. Ne rabiš mojstrov. Ne rabiš serviserjev. Ne rabiš zunanjih izvajalcev. Ne rabiš sistema. Ne rabiš države.

Imaš svoje ljudi. Imaš svoj rod. Imaš svoj klan. To je bogastvo, ki ga ne more dati nobena banka, nobena pokojnina, noben socialni sistem. To je bogastvo, ki ga lahko ustvari samo družina.

In ko gledamo ta par, ki je pred dnevi praznoval sedemdeset let zakona, se zavemo, da je resnica preprosta: otroci

niso strošek. Otroci so naložba v življenje. Otroci so prihodnost. Otroci so varnost. Otroci so moč. Otroci so bogastvo.

Morda je čas, da si to priznamo tudi mi kot družba. Ne kot očitke, ampak kot povabilo. Kot spodbudo. Kot opomnik, da se prihodnost ne zgodi sama od sebe — ustvarimo jo mi. Če sta lahko dva mlada človeka, rojena okoli leta 1935, ustvarila rod, ki danes šteje skoraj dvesto duš, potem lahko tudi mi. Če sta lahko onadva, lahko tudi mi. Če je njima uspelo, lahko uspe tudi nam.

Vse se začne pri dveh. In lahko se konča pri dvesto. Ali pri tisoč. Če imamo pogum, da rečemo življenju - da.

Čestitke, spoštovana gospod in gospa. Še na mnoga leta vama želimo tudi iz uredništva Stražarskega vestnika! (RO)

